

Aprecieri favorabile pentru SECRETE DIN TRECUR

„Gohlke descrie o credință profund emoționantă și plină de speranță, împletind teme nepieritoare precum iertarea și răscumpărarea pe fundalul holocaustului. Am rămas fără grai mult timp după ce am terminat ultima pagină.”

(Kristy Cambron, autoarea cărții *The Butterfly and the Violin*)

„O poveste de un lirism uimitor, despre speranță și lumină în cele mai întunecate împrejurări. Personajele complexe, circumstanțele neobișnuite și acțiunea labirintică te captivează și dau naștere unor întrebări tulburătoare. Nu pierde ocazia să o citești!”

(Sarah Sundin, autoare premiata a cărții *Through Waters Deep*)

„*Secrete din trecut*, povestea emoționantă și încântătoare care luminează un capitol întunecat din istoria omenirii, palpită adevăruri importante: credința, iertarea și puterea speranței de a schimba lumea.”

(Dorothy Love, autoare a cărții *A Respectable Actress*)

„Deschide cartea *Secrete din trecut* și vei fi captivat de încercările unei femei tinere de a face lucruri pline de sens... și de strădaniile fiicei sale de a-i înțelege marile secrete. Vei tânji să afli cum se sfârșește povestea fiecărei eroine. Recomand cu căldură această carte iubitorilor de romane istorice.”

(Cara Putman, autoare premiata a cărții *Shadowed by Grace*)

„Cathy Gohlke surprinde într-un mod impresionant adevărul și eroismul în contextul dezolant al suferinței incredibile provocate de holocaust. Cititorii se pot aștepta la enigme, drame, intrigi și idile în această poveste memorabilă despre dragoste și sacrificiu. O carte care merită citită!”

(Carrie Turansky, autoare premiata a cărților în serial *Edwardian Brides*)

„De ce au părinții secrete față de copiii lor? Această întrebare captivantă pune în mișcare acțiunea romanului recent al lui Cathy Gohlke pe măsură ce personajele ei, la fel de captivante, se străduiesc să înțeleagă trecutul. Am fost rapid cucerită de povestea pătrunzătoare a necazului atât de intens care a devastat generații întregi. Și a dragostei atât de puternice care transcende timpul.”

(Melanie Dobson, autoare premiată
a cărții *Shadows of Ladenbrooke Manor*)

„O poveste fascinantă care ți se strecoară în suflet, *Secrete din trecut* dezvăluie cu tact lumea mai puțin cunoscută a supraviețuitorilor holocaustului și a copiilor lor care au fost nevoiți să îndure consecințele secretelor dureroase ale familiilor lor. O carte care merită citită!”

(Terry Gillespie, director administrativ
al Alianței Evreilor Mesianici din America, acum la pensie,
și autoare a seriei *Hair Mavens*)

„O poveste impresionantă și tulburătoare, scrisă cu sensibilitate și franchețe. Cathy Gohlke are un talent înnăscut de povestitor, iar *Secrete din trecut* este în topul preferințelor mele pentru romanele inspirate din al Doilea Război Mondial.”

(Elisabeth Byler Younts, autoare a seriei *Promise of Sunrise*)

„Cathy Gohlke țese o poveste despre puterea de eliberare a crucii în fața pierderilor de neimaginat și a trădării, surprinzând atât euforia amețitoare a primei iubiri trăite de o tânără germană, cât și ororile de nedescris ale lagărelor de concentrare din Dachau și Ravensbrück. Am întors ultima pagină cu fața înecată în lacrimi.”

(Patty Smith Hall, autoare a cărții *Hearts Rekindled*)

„În *Secrete din trecut*, Cathy Gohlke împletește cu măiestrie nedreptatea și suferința provocate de holocaust, cu iertarea și adevărul descoperite de generația care a urmat. O cercetare amănunțită, o descriere captivantă, într-o urzeală de intrigi.”

(Jane Hampton Cook, autoare a cărții *American Phoenix*)

Secrete din trecut

Cathy Gohlke



Originally published in the U.S.A. under the title:
Secrets She Kept, by *Cathy Gohlke*

Copyright © 2015 by Cathy Gohlke
Romanian edition © 2016 by Life Publishers International with permission of
Tyndale House Publishers, Inc. All rights reserved.

Drepturile de autor pentru ediția în limba română:
© 2016 Life Publishers International
Springfield, Missouri, USA
și Life Publishers România
Str. Ioan Corneli nr. 4, Oradea
Tel. 0359.177.636; 0771.746.787; 0744.624.236
E-mail: edituralife@gmail.com
Website: www.liferomania.ro

Toate drepturile rezervate.

Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, copiată sau transmisă prin orice fel de mijloace – electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare, sau oricare altul – cu excepția unor citate scurte incluse în articole de critică sau recenzii tipărite, fără permisiunea prealabilă a editurii.

Dacă nu există alte precizări, citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea Dumitru Cornilescu.

Traducerea: *Monika Moricz*
Editarea: *Narcisa Țiulete*
Tehnoredactarea: *Daniel Ardelean*
Coperta: *Georgian Rădulescu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GOHLKE, CATHY

Secrete din trecut / Cathy Gohlke. - Oradea : Life, 2016

ISBN 978-973-7908-92-6

821.111-31=135.1

Romanian Edition.

Tipărită în România.

Pentru Daniel,
fiul meu drag
și
tovarășul meu în explorarea istoriei.

Îmi face plăcere să privesc lumea prin ochii tăi.
Cu toată dragostea... pentru totdeauna.

Mulțumiri

În periplul conturării acestei cărți, mulți au fost alături de mine fie cu inima, fie în rugăciune, fie cu fața. Le sunt profund recunoscătoare...

Regretatei Corrie ten Boom și familiei ei cu o credință de neclintit pentru supunerea și pasiunea cu care L-au slujit pe Domnul și pe copiii Lui. Povestea curajului de a ajuta și de a ascunde evrei și a consecințelor îndurate de familia ei din cauza naziștilor, așa cum este relatată în *Refugiul* (carte editată de John și Elizabeth Sherrill și film produs de Billy Graham), m-a inspirat și m-a urmărit din tinerețea mea și până acum. Puterea lui Corrie și a lui Betsie de a ierta prin harul Aceluia care oferă iertare necondiționată este o frumoasă aducere aminte și o lumină pe cărarea mea.

Lui Rubin Sztajer, supraviețuitor al holocaustului, pentru împărtășirea neobosită a experiențelor lui de dinainte și din timpul celui de-al Doilea Război Mondial ca prizonier în Dachau și, mai târziu, ca unul care a înfruntat multe piedici pentru a începe o viață nouă în America. Amintirile lui tulburătoare despre determinare, mila față de oameni și tăria sufletească au inspirat o parte din această poveste.

Altor doi supraviețuitori ai holocaustului, o femeie care locuiește acum în America și nu este evreică și un bărbat evreu din Germania care au avut bunăvoința să ne povestească din amintirile lor despre supraviețuire, dar care doresc să își păstreze anonimatul din motive familiale. Una dintre aceste persoane, un adevărat copil minune, s-a născut într-un morman de cadavre din Dachau. Mama sa a fost salvată de eliberatorii americani când aproape că rămăsese fără suflare. Celălalt supraviețuitor știe foarte bine că antisemitismul e în ascensiune în întreaga lume și că, deși spunem și ne rugăm să „nu se mai repete niciodată”, lumea uită mult prea repede.

Veteranilor celui de-al Doilea Război Mondial din S.U.A. și Germania care ne-au împărtășit din amintirile lor. Se spune că istoria este scrisă de învingători, dar am ajuns la concluzia că fiecare avem propria noastră versiune și perspectivă asupra istoriei.

Lui Jamie Dow Suplee, fiul unui avocat din procesul de la Nürnberg, care, în anii ce au urmat după încheierea războiului, s-a întâlnit cu câțiva ofițeri naziști la anchetarea cărora ajutase tatăl său. Îți mulțumesc că mi-ai împărtășit din observațiile tale asupra mentalității naziste.

Fiului meu, Daniel, care m-a însoțit în excursiile istorice la Berlin și în lagărele de concentrare de la Sachsenhausen și Natzweiler și care a tradus relatările ghizilor în muzeele din Franța. Soțului meu, Dan, care m-a însoțit în călătoriile în lagărele de concentrare din Ravensbrück și Natzweiler și care mi-a tradus istorisirile veteranilor Wehrmacht și ale supraviețuitorilor holocaustului din Germania. Fiicei mele, Elisabeth, care a explorat Berlinul împreună cu mine și cu care împărtășesc aceeași pasiune pentru povești. Consider că a fost un dar extraordinar și o binecuvântare faptul că am parcurs această călătorie împreună toți patru și voi prețui lucrul acesta întotdeauna.

Gestionarilor și ghizilor muzeelor din Berlin și Ravensbrück.

Arhivelor detaliate păstrate la Muzeul Holocaustului din Washington DC, precum și minunațiilor ghizi care vorbesc cu devotament despre ceea ce știu.

Colegelor de breaslă și prietene, Terri Gillespie și Carrie Turansky, care mi-au oferit idei nemaipomenite în unele fragmente, care au citit și au contribuit cu aprecieri critice la versiunile inițiale și care s-au rugat în mod constant pentru mine și m-au încurajat pe parcursul scrierii cărții. Sunteți surorile mele dragi în Cristos!

Familiei mele, soțului, fiului, fiicei, ginerelui, mamei, surorii, fraților, nepoatelor și nepoților mei, tuturor partenerilor lor de viață și copiilor lor. Dragostea și veselia voastră, rugăciunile constante, explozia de idei și încurajarea voastră mi-au dat avânt. Sunteți cea mai bună echipă de marketing „prin viu grai” pe care și-o poate imagina un scriitor.

Agentei mele de excepție, Natasha Kern, care încurajează întrebările mele dificile, care crede în povestirile mele și mă binecuvântează cu prietenia și îndrumarea ei.

Uimitoarei mele echipe de la Tyndale House Publishers care m-a ajutat să conturez această carte, să îi asigurăm o copertă minunată și să îmi ofer inima cititorilor mei: Stephanie Broene, Sarah Mason, Shania Turner, Christy Stroud, Alyssa McNally și Stephen Vosloo.

Membrilor bisericii metodiste Elkton United din Maryland, biserica mea mamă pentru mulți ani, pentru dragostea, rugăciunile și încurajarea voastră. Celor din McLean Bible Church Loudon Campus, noua biserică în care sunt membră în momentul de față, pentru că m-ați primit cu bucurie în mijlocul vostru și m-ați provocat cu idei și subiecte noi pentru alte cărți.

Unchiului meu, Wilbur, care mi-a amintit odată că o metodă sigură de a afla dacă sunt în voia lui Dumnezeu este să întreb: „Simt bucurie? Este jugul acesta bun și sarcina aceasta ușoară?”

Și mai presus de toți, Tatălui meu ceresc și Domnului Isus Cristos pentru iertare, pentru viață, pentru dragoste, pentru speranță și pentru un viitor. Tu ești totul pentru mine!

1

HANNAH STERLING

NOIEMBRIE 1972

Convocarea urgentă în biroul directorului avea același efect asupra mea acum, la douăzeci și șapte de ani, ca la șapte ani sau la șaptesprezece. Măruntaiele mi se răscoleau ca bubuitul unor tobe uriașe. Bătăile inimii, accelerate în ritmul sunetelor de chimvale, erau la fel de zăngănitore și lipsite de cadență ca repetițiile pentru parada de Crăciun ale fanfarei liceului.

Tocmai luasem grăbită geanta cu tezele elevilor din clasa a X-a pentru a le corecta în timpul weekendului de Ziua Recunoștinței, sperând cu disperare să pot porni mai devreme spre munți la mătușa Lavinia, când ordinul de prezentare la director bârâi în difuzor.

Autobuzele părăsiseră parcare școlii, pendulul uriaș al ceasului bătuse deja ora patru și, în tot acest timp, secretara școlii bătea darabana cu unghiile, dornică să plece. În cele din urmă, ușa directorului se deschise și pe ea ieși cu pași mari și față înverșunată doamna Whitmeyer, mama lui Trudy Whitmeyer, ultimul elev din clasa a X-a care căzuse victimă veninului irascibilității mele și pe care regretam în mod deosebit că îl umilisem. Doamna Whitmeyer trecu ca o furtună pe lângă mine, ignorându-mi zâmbetul nesigur. Parcă aș fi înghițit cartoane.

– Intră, domnișoară Sterling.

Domnul Stone, un bărbat de vreo doi metri, cu umeri largi și încovoiați care umpleau ușa, mă făcu să mă simt mică când mă strecurai pe lângă dânsul.

– Ia loc.

„Femeile în toată firea n-ar trebui să fie îngrozite de directorii de școală... Femeile în toată firea n-ar trebui să fie îngrozite de directorii de școală... Femeile în toată firea n-ar trebui...”

– Ai văzut-o pe doamna Whitmeyer.

– Da, domnule Stone, îmi voi cere scuze...

– Nu este prima.

Se așeză în fața biroului, la o jumătate de metru de mine, cu mâinile încrucișate.

– Am mai vorbit despre asta. Mi-ai promis că vei ține lucrurile sub control. Dar nu funcționează, Hannah.

„Cel puțin, îmi spune Hannah.”

– Îmi pare rău, domnule Stone. Știu că nu ar fi trebuit să mă răstesc la Trudy...

– Nici la Susan Perry, nici la Mark Granger, toți din programul de pregătire al elevilor pentru facultate, niciunul cu probleme de disciplină. Și toți săptămâna aceasta, care a mai fost și scurtă.

– Știu, încuviințai eu.

– Dacă s-ar fi întâmplat doar o dată, aș fi trecut cu vederea. De două ori? Aș fi iertat. Dar această asprime și ridiculare se dovedește a fi un obicei urât, nepotrivit pentru elevi, atât pentru cei care au parte de el, cât și pentru cei care sunt martori la manifestarea lui. Nu știu ce se întâmplă, dar va trebui să înceteze.

Îmi mușcai buza. „Încep să seamăn cu mama, ultimul lucru pe care mi-l doream pe lumea asta.”

– Îmi pare rău. Nu se va mai repeta. Promit!

– Nu sunt convins că e o promisiune pe care o poți ține.

– Ba da, pot. Eu...

– Hannah, încetează.

Ocoli biroul și se așeză, apoi se lăsă gânditor pe spate.

– Anul trecut ai fost numită cea mai creativă profesoară din districtul Forsyth.

Îmi umezii buzele.

– Numirea aceea a însemnat foarte mult pentru mine, sincer. Mi-am deschis inima față de copii și de părinți, iar ei mi-au răspuns. M-am simțit dorită, apreciată.

– Știu.

Se mai domoli.

– Pentru noi toți. Dar cu siguranță îți dai seama că ceva s-a schimbat.

– Voi trece peste asta, promisei, încercând să arăt încrederea pe care n-o simțeam. Până luni, voi...

– Nu până luni. Ai nevoie de timp.

– Nu am nevoie de timp. Nu vreau timp. Stomacul mi se răzvrăti din nou.

– A doua zi după ce a murit mama ta, te-ai întors la școală.

– Înmormântarea urma să fie în weekend. Nu trebuia să...

– Toți au nevoie de timp când își pierd un părinte.

„Cum aș putea să pierd un părinte pe care nu l-am avut niciodată?”

– Nu am fost apropiate. De câte ori trebuia să explic asta?

– Nu ai reușit să treci peste problema asta.

– N-am...

– Du-te acasă, Hannah. Fă-ți timp și rezolvă problema. Plângi. Nu trebuie să-ți fie rușine să plângi. Ai nevoie de timp să te obișnuiești și să îți dai seama cum să mergi mai departe. Viața merge mai departe, chiar dacă altfel.

„Nu sufăr pentru că a murit. Dacă sufăr, e după ceva ce n-am avut, ce nu mai poate fi schimbat, ceva ce nu s-ar fi schimbat nici dacă ea ar mai fi trăit încă cincizeci de ani.”

– Voi căuta un suplinitor pe termen lung.

– Pe termen lung... Nu, vă rog, domnule Stone, voi fi bine până luni.

– Ia-ți liber până la Revelion, apoi contactează-mă. Vom vorbi atunci.

– Revelion?

În trei secunde, chimvalele se făcură țândări și se prăbușiră la pământ, iar frustrarea și vocea mea crescuseră în intensitate.

– Nu am nevoie de o lună...

– Nu știu de ce ai nevoie, Hannah, dar află. Și după ce vei afla, după ce Hannah Sterling, profesoara eminentă care a predat aici anul trecut se va întoarce, vom fi bucuși să o primim înapoi.



Trecuse bine de miezul nopții când mătușa Lavinia puse ceainicul la foc pentru a treia oară și îmi înveli umerii cu pătura ei preferată în tonuri de cărămiziu și maro închis.

– Poate că are dreptate. Poate că ai cu-adevărat nevoie să stai puțin timp departe de școală. Scumpa mea, asta nu înseamnă că trebuie să rămâi aici. O călătorie într-un loc complet diferit, o vacanță, o priveliște nouă, ar putea fi exact recomandarea medicului.

– O nouă priveliște. Strângeam pătura mai aproape, străduindu-mă să nu mă enervez. Cum să văd locuri noi, când nu pot să-mi pun trecutul în ordine?

– N-ai ce să pui în ordine. Ea s-a dus. V-a făcut viața un coșmar, și ție și lui Joe. Ai făcut tot ce ai putut ca să îi fi pe plac de când ai început să mergi, dar niciodată n-a fost destul. Las-o, Hannah, și mergi mai departe. Nu lăsa fantoma ei să îți distrugă viața.

– Tati mi-a spus întotdeauna că războiul a fost de vină. Ceva s-a întâmplat cu ea și cu familia ei în timpul războiului, dar niciodată nu mi-a spus ce.

– Nu cred că știa.

– S-a căsătorit cu ea în Germania. Sigur știa ceva.

Mătușa Lavinia se crispă, cum se întâmpla întotdeauna când vorbea despre mama.

– Ai fost sora lui preferată, am acuzat-o. Dacă ar fi spus cuiva, ți-ar fi...

– Oricât de mult te surprinde, nu mi-a destăinuit totul. Mă îndoiesc că știa tot trecutul mamei tale. Iar ea, cu siguranță, nu mi-a spus.

Turnă apa aburindă peste pliculețele de ceai proaspăt.

– Ward Beecham încă încearcă să dea de tine. Mi-a spus că nu i-ai răspuns la telefon. Trebuie să citească testamentul, știi.

– Schimbi subiectul.

Ridică din sprâncene.

– Știu. Îl voi suna. Doar că n-am putut să rămân aici după înmormântare. Și știi deja ce conține. Doar casa și pământul.

– Ei bine, va trebui să vă întâlnești. Este obligația lui să încheie lucrurile, iar tu trebuie să te întâlnești cu el înainte să poți vinde casa.

– Săptămâna viitoare.